పెద్దకథ

సునంద

శ్రీమతి క్రాంతి

ఇడియట్...వాడి కోడిఉద్యోగం చూసి కయుడుతాడను కున్నాడుగాదోలు లక్షలున్నయి గాబట్టి దౌర్భాగ్యుడు సమితి ప్రసిడెంట్ అయ్యాడు. వీడికి తెలివితేటలుండా, ఏర్పాటు చేతిలో హేండ్‌బాగ్ షేబిర్‌మీదికి విసిరికొట్టి పళ్ళు కొరుక్కుంటున్న సునంద వాగ్ధోరణికి విమల చేతిలో పనివదిలి, విస్తుపోయి చెల్లెలి వంకే చూస్తూ కూచుంది. "అది కాదక్కా" కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికినట్టు మా సమితి ప్రసిడెంట్‌కిదో పెద్ద గజిటెడ్ ఆఫీసర్ ఉద్యోగంలావు ది. ఇరవను ప్రసిడెంట్ అయి ఎన్నో రోజులకాలేదు. ఆఫీస్ స్టాఫ్‌అంతటికీ వీడంటే వరమసహ్యం. ఎడుటవారి గౌరవా గౌరవాల విషయం ఆలోచించడు. తానేదో పెద్ద బాసులా అధికారం చేస్తాడు. ఎవరినవా వాళ్ళు ప్రొసీడ్స్ అనిరాని రిపోర్టు చూసినా వాడికి వగం తెలియక తెలియక వినిగించుకు తింటారు. అర్థం ఏం చేస్తామని పరిపెట్టుకు పోతుంటాము. ఇవ్వాళ వాడేదో పల్లెకి పోహ నన్నూ రమ్మన్నాడు. వాకువేరే పల్లెకిపోయే పోగ్రా-వుంది. అందువల్ల రావటానికి కుదర దన్నాను.

కాదు ఆ పనిరేవు చూసు కోవమ్మం మీదు తప్పకుండా రావాలంటూ, వెకిలి నవ్వు నవ్వాడు. అదివాడి ఆఫీస్ రూమ్. ఎవరూలేరు. ఆ వాలకంచూసి నాకు మరీ సంకోదమ ఏంచింది. రాలేనని ఖచ్చితంగా చెప్పాను.

నేను చెప్పినట్టు వినకపోతే నువ్వీ ఉద్యోగంలో ఉండవు అన్నాడు. నాకు ఒళ్ళుమండి చేతిలో పైల్ షేబిర్‌మీద వదేసి... నా మీద మీకిష్టమొచ్చిన రిపోర్టు రాసుకోండి. ఈ క్షణంలో రాజీనామా రాసి వదేసిపోతాను... అని నా రూమ్‌లో కొచ్చేశాను. వెంటనే రాజీనామా కాగితం ఫ్యూన్‌కిచ్చి... వి. డి. ఓ కి పంపించి పైల్స్ సర్దుతూవుండగా వి. డి. ఓ. వదారని నా ఆఫీసు రూమ్‌లో కొచ్చారు.

"ఏమిటమ్మా సునందా! ఏదో ఆవేశంలో ఉన్నావు...అడిగాడు. వీకూ తెలుసుగా రాధాకృష్ణరావుగారు. ఆయనకి నేనంటే ఎంతో అభిమానం వాత్సల్యం. ఆయనలా అనువయుగా అడిగేసరికి ఏడుపొచ్చినంత పనయిందనుకో నా కళ్ళలో నీళ్లు చూసి ఆయనే అర్థం చేసుకున్నట్టు ది.

"ఏమ్మా ప్రసిడెంట్ ఏమైనా అసభ్యంగా మాటాడాడా! ఏం జరిగిందమ్మా" అని అడిగి మళ్ళీ ఆయనే అన్నాడు.

"వదనికి కొత్తవాడు, పైగా దదువు సంస్కారమన్న మనిషి కూడా కాదు. రాజకీయపు దదరంగంలో పావులు ప్రాముఖ్యతే ముందమ్మా! ఎత్తుగడలో వుంది కాని. అలాగే మన సమితి కి ప్రసిడెంట్ ఎన్నికయ్యాడు. ఏం చేద్దాము. లోగడ వున్న ప్రసిడెంట్ ఎంత సహృదయ మనస్కుడో వీకూ తెలుసుగా ఏదో కొంతకాలం జరిగిన తరువాతయినా తెలుసుకోగలుగుతాడేమోనాద్దామనుకుంటే క్షణక్షణానికీ ఇంకో ఇన్సిడెంట్ (ట్రాన్సఫర్ చేయించు కుంటున్నాడు గాని తొందరవడి రాజీనామా దేనికమ్మా! ఆఫీసులో నేనున్నంత కాలం వీకు భయం దేనికమ్మా. ఇంకా నయం రాజీనామా లెటర్ నాకే పంపించావు. ప్రసిడెంట్‌కి పంపించకు డా. తొందర పడకు. సునందా ఇంకేవుదూఇలా... అంటూ ఎంతో ఇదిగా చెప్పారు. లేకపోతే అ దరిద్రుడి ఆఫీసుకో పలాం కొట్టి ఇవతల పడేదాన్ని. ఏం ప్రతకలేనా?... అభిమానం, ఆవేశంలో కసిగా అంటున్న సునంద వైపు కొంచెం కోపంగా చూస్తూ అంది విమల.

"ఉద్దరించే దానివి ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇస్తే ఏంచేద్దామనుకున్నావే... ఇక్కడెవరూ నీకోసం తయారుగా ఉండలేదుగా ఉద్యోగాలు అ త తొందరే అని!"

"నీమాటలన్నీ ఇలాగే ఉంటాయి. అత్మాభిమానంఉన్న ఏ ఆడదయినా మాత్రం అంత కన్నా ఏంచేస్తుందో చెప్పు వాడితో జీప్ లో వెళ్ళి నీకాయేచేసి వస్తుందాడీ! సునంద ఎక్సక్లామేషన్ అంది.

"నేనలా ఏమనలేదు సలుగురు మగవాళ్ళలో ఉద్యోగం చేసేటప్పుడు ఇటువంటివి రాకపోవు, అలాంటప్పుడు కొత్త ఓర్పు గా ఉండాలన్నాను.

"ఆకబుర్లుకే నాకు చిరెత్తేది. అక్కడికి నాకేదో వార్పులేనట్టూ, తొందర మనిషి నయినట్టు మాట్లాడతావ్", సునంద ముఖం కోపంతో ఎర్రబడింది.

"కాదులే బాలా వోర్పుగలదానివి. కాస్త మతిఉండిమాటాడాలి." విమల చిరాగ్గా అంది.

"అక్క మాటల కేమొచ్చేమ్మా నువ్వు బాగా మంచివని చేశావు."

అన్న తల్లి మాటలకి అక్కలెల్లెళ్ళిద్దరూ అటు చూశారు. లక్షవమ్మగారు గది గడపలో నిలబడి

"అదేమిటే అలా వెర్రిముఖా చేసుకు చూస్తావు. సునంద మాటలన్నీ నేను విన్నాను. "పెద్దమ్మాయీ, సునందా మంచి పనే చేసిందమ్మా. ఎంతమందిలో తిరిగినా స్త్రీ మరిచిపోగూడనిది ఆత్మాభిమానం...అంది."

"అది సరేనమ్మా, రాధాకృష్ణగారు అడ్డం పడకపోతే ఇది ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చి వస్తే మన కుటుంబం స్థితి ఆలోచించు... విమల కుటుంబ ఆర్థికస్థితిని గురించి మాటాడే సరికి.

చిరాగ్గా అంది లక్షవమ్మ. ఏమవుతుంది? మళ్ళీ దానికుద్యోగం దొరికేవరకూ కాస్త ఇబ్బందిపడతాము అది మనకి కొత్తా విమలా! ప్రతిదీ రూపాయణాలలో కొలిచి మాటాడకు. నువ్వు. అదపిల్లల న్యూక్లో టీదదువుగనుక నమన్యదుండవు. నంద అలాకాదు, అది ప్రతి క్షణం పదిమంది మగవాళ్ళలో మసలాలి. ఒకసారి కొంచెం మెతగ్గా కనిపిస్తే వతనం అయ్యేవరకూ విడిచిపెట్టదు. అది యీ విషయాల్లో ఎంతో జాగ్రత్తగా వుండాలి అందుకనే నే ముందే చెప్పాను. వీకుమల్లేనే ఏటీదర్ ఉద్యోగమో చెయ్యబియ్యమని, మన్నే కాదన్నావు. మానం గట్టిగా వుంటే ఏఉద్యోగమైతే ఏమిటి ముఖ్యపేస్థిగాతీరం ఎక్కువ వస్తుందనీ, అదనీ ఇపనీ దాన్ని అత్రెపెనుగుకి మసిందావు. ఇలుబంటి పిచ్చి పిచ్చి సలహాలిచ్చి మాటాడకు ఇంకా?

తల్లి తీక్షణతకి విమల మూతిముడుచుకుంది. సునందకి మాత్రం ఎంతో సంతోషం అనిపించింది మర్యాన్నుంచు చి ఒక ప్రశ్న మనసులో పీకుతూనేవుంది,అమ్మ ఏమ టుంటో, ఏ విధంగా అర్థం చేసుకుంటుందోనని. అక్కవంగతి ముందే తెలుసు, అయినా తన కంత బాధలేదు. విమల రూపాయిల మనిషి.అమ్మకు ఎవాచ్చి బాధ అనుకుంది. అటువంటిది అమ్మ తనని అంతగా సమర్థించేసరికి మనసులో బాధంతా పోయినట్టయింది. ఒకసారి విమల వంక చూసి లేచి తల్లివైనకే వంట గదిలోకి వెళ్ళి ది సునంద.

* * *

...రాజన్నా... గది బయట చేతులు కట్టుకు నిలబడ్డ ఫ్యూన్ రాజన్న.

...అయ్యా ఏవిదారా?... అంటూ లోపల కొచ్చారు.

...మా... అడపిల్ల వచ్చిందా?... ప్రెసిడెంట్ అడిగాడు. ఏ పల్లో అర్థంకాని రాజన్న తికమకపడుతూ.

...ఏ పిల్ల బాబుగారూ?... వినయంగా అడిగాడు.

...ఏ మొహం అదేనోయ్. ముఖ్యనేనిక. ఆ పేరేదో గుర్తుండేవదను అన్నాడు. దాన్ను ఆఫీసర్ చేయించు కుందువు గాని తొందరవడి రాజీనామా దేనికమ్మా! ఆఫీసులో నేనున్నంత కాలం నీకు భయం దేనికమ్మా. ఇంకా నయం రాజీనామా లెటర్ నాకే పంపించావు. ప్రసిడెంట్‌కి పంపించకు డా. తొందర పడకు. సునందా ఇంకేవుదూఇలా... అంటూ ఎంతో ఇదిగా చెప్పారు. లేకపోతే ఆ దరిద్రుడి ఆఫీసుకో పలాం కొట్టి ఇవతల పడేదాన్ని. ఏం ప్రతకలేనా?... అభిమానం, ఆవేశంలో కసిగా అంటున్న సునంద వైపు కొంచెం కోపంగా చూస్తూ అంది విమల.

"ఉద్దరించే దానివి ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇస్తే ఏంచేద్దామనుకున్నావే... ఇక్కెడెవరూ నీకోసం తయారుగా ఉండలేదుగా ఉద్యోగాలు అ త తొందరే అని!"

"నీమాటలన్నీ ఇలాగే ఉంటాయి. అత్మాభిమానంఉన్న ఏ ఆడదయినా మాత్రం అంత కన్నా ఏంచేస్తుందో చెప్పు వాడితో జీప్ లో వెళ్ళి నీకాయేచేసి వస్తుందాడీ! సునంద ఎక్సక్లామేషన్ అంది.

"నేనలా ఏమనలేదు సలుగురు మగవాళ్ళలో ఉద్యోగం చేసేటప్పుడు ఇటువంటివి రాకపోవు, అలాంటప్పుడు కొత్త ఓర్పు గా ఉండాలన్నాను.

"ఆకబుర్లుకే నాకు చిరెత్తేది. అక్కడికి నాకేదో వార్పులేనట్టూ, తొందర మనిషి నయినట్టు మాట్లాడతావ్", సునంద ముఖం కోపంతో ఎర్రబడింది.

"కాదులే బాలా వోర్పుగలదానివి. కాస్త మతిఉండిమాటాడాలి." విమల చిరాగ్గా అంది.

అంటూ రాధాకృష్ణారావుగారు రాకటంతో అమ్మయ్య. అనుకుంది సునంద. ఆయన రాకవల్ల కలిగిన అయిష్టతనీ, విసుగునీ దాచుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

"పోయిన వైనాన్స్ కమిటీలో ఏపీమిశాంక్షన్ చేశామో చూస్తున్నాను. రండి ఏదో పనిమీద వచ్చినట్టున్నారు" అన్నారు.

సునందని అప్పుడే చూసినవాడిలా ... వి.డి.ఓ. ఆమెవంక చూస్తూ. "ఏమమ్మా సునందా ఇలా వచ్చావే యీవేళేదో ఊరు కాంప్ వెళ్ళాలన్నావు' అడిగారు.

"అవునండీ నే బయలుదేరుదామనుకుంటూ వుండగానే ప్రసిడెంట్‌గా రెదుకో నిలిపిందారు. అయ నేదో పైల్ చూసుకు-టూ వుండటంతో అలాగే కూచోవలసివచ్చింది." కోపం కన్పించకుండా వినుగుని వ్యక్తంచేసిందా మాటల్లో"

వి. డి. ఓ ప్రసిడెంట్ వైపుచూసి "పంపిసందో అడిగాడు. మావూరు మహిళామండలికి మిషన్ సెంటర్ కావాలని అప్లికేషన్ ఇచ్చారండీ. ఈమెగారు వెళ్ళి వాళ్ళతో వివరాలు మాట్లాడి వస్తుంది. అవిషయం చెపుదామని నిలిపిందాను ... అయినా మీకీ వివరాలన్నీ ఎందుకన్నట్టు ముఖం పిట్టిస్తూ చెప్పాడు.

ఆల్‌రైట్ అలా అయితే నుఓపారి అవూరు వెళ్ళిరావమ్మా అని సునందతో చెప్పి, "మీరు మర్చిపోయినట్లుంది. జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్‌గారిని కలుసుకుందా మనుకున్నా మీ వేళ, వెళ్దాం రండి. అటూ కూర్చీలోనుంచి వి.డి.ఓ లేవడంతో ప్రసిడెంట్ తప్పనిసరిగా తనూ లేచాడు. ఓరగా సునందవైపు చూస్తూ "నమ నే మరి నే వెళ్తానండీ" అంటూ సునంద దకదకా అవతలకెళ్ళిపోయింది.

"ఈ ఆడదాని కెంత పొగరు...యీ మునలిముండాకొడుక్కిప్పుడే తీరింది" పళ్ళు నూరుకున్నాడు ప్రసిడెంట్.

మంచి చెడ్డల గురించి ఆలోచిందవలసిన పని లేని మూర్ఖులని తీసుకెళ్ళి ఉన్నత పీఠం మీద ఆశీనుల్నిచేస్తే ఎరిణాయం అంతకన్నా అందంగా వుండదుసుమీ!

ప్రెసిడెంట్ తప్పించుకు తిరగటం పెద్ద కష్టంకాదుసునంచికి. ఆమెకిఅంతగా అతనితో పని పడదు. జనరల్‌బాడీ మీటింగప్పుడు తన రిపోర్టు వినిపించటం. తన కాలంలో ఉన్న నలభైమంది పథకాలకు డబ్బుమంజూరు చేయించుకోవట లాంటి పనులన్నీ కమిటీ పర్యటిస్తున్నప్పుడే జరిగిపోతుంది. మిగతా పనులన్నీ తమ ఆఫీస్ ఉద్యోగులద్వారా అయ్యేవే. విధులూ తీసుకోవటం వగైరా వీటన్నివల్లా తనకి తమప్రసిడెంట్‌తో పనికొనాల రావల్సిన పనిలేదు. ఏదో పనంతో ప్రసిడెంట్ పిలిచిస్తే తప్పనిసరిగా రావల్సివచ్చినా అతన్ని ఏమాత్రం లెక్క చెయ్యకుండా అతనిర్లక్ష్యంగా జవాబు చెప్పటం అలవాటు చేసుకుంది దానికోరకు వి. డి. ఓ ఆఫీసులో ఉన్నంత సేపూ ప్రసిడెంట్‌నో కంట కనిపెడుతూనే వుంటాడు. సునంద కా బయిందాకా తన పనిలో ఎంత సామర్థ్యముందో మనిషిలో గా ధీర్యం నిర్భయత్వం అంతగానూవుంది. అరోజున రాజీనామా ఉపసంహరించు కోవటం రాధాకృష్ణరావు గారంటే ఉన్న గౌరవాభిమానంవల్లే అయితే క్షణమిచిశే క్షణంలో ఉద్యోగం వదిలెయ్యటానికి సిద్ధంగావుంది. కాని మళ్ళీ తనమెడనే ఉద్యోగంలో చేరకపోతే ఇబ్బందొస్తు ది ఏర్పడుతుందనే భయం. అందుకనే ప్రతిరోజూ వాంటెడ్ కాలమ్‌చూడటంప్రారంభించింది. ఆ ప్రకటనల్లో తనకి సరిపడ్డ ఉద్యోగం ఏదైనా వుంటే అప్లయ్ చెయ్యాలనే ప్రయత్నంతో. దాదాపు అలా రెండు నెలలు గడిచింది.

ఈ మైమరోపే దారాసాధ్య ప్రసిమెంట్ సునందతో ఒంటరిగా మాటాడాలనుకున్న ప్రతిసారీ ఏదో ఒక అడ్డు వచ్చేది. ఆమెనే పరైటూరైనా తీసు కెళ్ళాలని ప్రయత్నం చేసినప్పుడల్లా వి. డి. ఓ. కూడా వెంటే వచ్చేవాడు. అయిదారుసార్లు అలాజరగటంతో ప్రసిడెంట్‌కి వి. డి. ఓ. మీద అనుమానం వచ్చింది. సునంద వి. డి. ఓ. తో ఏమైనా చెప్పివుండ వచ్చని.

అతని అనుమానం కార్యరూపం దాల్చటానికి ఎక్కువరోజులు పైమ తీసుకోలేదు. పదిహేను రోజుల్లో వి. డి. ఓ.కి ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్డర్ చేతికొచ్చింది. అది చూసి రాధాకృష్ణరావుగారు దాలా బాధపడ్డారు. అలా ఎందుకు జరిగిందో బోధచేసుకోవటంలో అంత కష్టమేమీలేదు. పైగా ఎప్పుడో అలాంటిది జరుగుతుందని అయనకి ముందే తెలుసు.

కాని సునంద విషయమే అయనకి బాధగా వుంది. ఆఫీస్ బంధువు పరిస్థితి అయినకి తెలుసు, తండ్రి పోయిన పదుగురు పిల్లల్నివల్లె టూళ్ళోవున్న రెండు రాంపాలం మీదపడ్డే ఆదాయం, తన కుటుంబమిషన్ పనితో రాత్రిం బవళ్లు శ్రమించి పెద్దమ్మాయికి యింటర్ వరకూ చెప్పించింది తల్లి ఆ ఏల్ల ప్రెగ్నినిం గయి జిల్లాపరిషత్ హైస్కూల్లో టీచరుగా చేరింది. రెండోపిల్ల సునంద బి. ఏ చదివి, మళ్ళీసెప్లిగా వచ్చింది. బి ఏలో క్లాస్ తెచ్చుకుంది. తల్లి ఏ కష్టమైనా పడతాను, యం.ఎ చదవమన్నా బాధత గుర్తెరిగిన పిల్ల కావటంతో అప్పటికే ఏ యు ఏ లో క్లాస్ తెచ్చుకుని...నన్ను బి.ఇ లో చేరమంటావా ఏం చెయ్యమంటావనే...తమ్ముడి భవిష్యత్‌కోసం ఉద్యోగంలో చేరింది. పెద్దపిల్లది అనోరకమైన మనస్తత్వం కావటంతో మిగతా యిద్దరు పిల్లలతో విషయాలు కూడా దృష్టిలో ఉంచుకు తల్లిహూడా ఒప్పుకుంటట ఇంకా రెండు సంవత్సరాలే ఆడపిల్లలిద్దరూ కుటుంబం కోసం శ్రమ పడితే మగపిల్లవాడు ప్రమోషన్ దొరాడు. తమ్ముడ్యనే అక్కయ్యకి వరుసు లభించాడు. ఈ సంవత్సరం వివాహం జరుగుతుంది. అని చెప్పింది సునంద. అప్పుడే పిల్ల ఒక్కదానిమీద పడుతుంది కుటుంబభారం. మరి యీ అమ్మాయి చేతిలోఉన్న ఉద్యోగం వదులుకోంటే ఎలా...ప్చ్...మనం ఎన్ని అనుకున్నా ఏం లాభం? వీరైతే యీ ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్డర్ మార్చించుకుంటాను.నాచిచ్చి గాని కావాలంటే ఇంకోబ్లాక్‌కి వేస్తాడుకానీమళ్ల యీ బ్లాక్‌కి వెయ్యడుగదా! అలా చెయ్యటమే జరిగితే యీ ట్రాన్స్‌ఫర్ ఎదురు వస్తుంది. తన కింకా పదిహేను రోజులు టైముంది యీ లోపల సునందని కూడా ఇక్కడనుంచి మార్చించే ఏర్పాటు చేస్తే. తమ ఆరోదన వచ్చిందాయనకి, వెంటనే లెటర్ మోగింది ఫ్యూన్‌ని పిలిచి సునందాదేవిని నేను పిలుస్తున్నానని చెప్పు అన్నాడు. ఫ్యూన్ వెళ్ళిపోయాడు. అయిదు నిముషాలో సునంద వచ్చింది. వస్తూనే ఎంతో సంతోషంగా నవ్వి, నమస్తే స్వదూనకి మెడిసన్ పీటు దొరికిందండీ ..అంది. కంగ్రాచ్యులేషన్స్ మ్మా... మరి సంతోషవార్త చెప్పావు. రా కూర్చో వీరో మాటాడాలి. అని .. ఆఫీస్ రూమ్‌లో ప్రెసిడెంట్ ఉన్నారా? ఫ్యూన్‌ని అడిగాడు.

"లేదు బాబుగారు. మీరోచ్చిన పదినిముషాలకే ఆ అయ్యగారు జీప్ తీసుకుని ఎటో వెళ్లిపోయారు" అన్నాడు.

"సరే నువ్వెళ్ళి రెండు కాఫీలు పట్రా"అని పురమాయించాడు.

"ఈ కాగితం చూశమ్మా సునందా?" అన్నాడు ఆమె చేతికందిస్తూ. సునంద తీసుకు తదువుతుంటేఆమె ముఖంలో మారే రంగులు చూస్తున్నారాయన.

"సైగాడ్" మీ రెళ్ళిపోతారా?!! భయంగా కంగారుగా అనేసింది ఒక్కసారి.

"మరీ అంతకంగారు పడకమ్మా. మనం మొదటినుంచీ అనుకు ఉన్నదేగా అయితే ఇంత త్వరలో చేయిస్తాడనుకోలేదు. ఇ కొంత కాలం సడుకుందనీ యీ లోపలే విన్నీ బ్లాకు నుంచి మార్పించుదామని అ మ కు న్నాను. ఇప్పుడైనా ముగిసిపోయిం దేమీ లేదుకాని. నువ్వుకాస్త ఇబ్బంది పడతావు కొన్నిరోజులు. వీరైతే సంతవరకూ నేనూ వెళ్ళేలోపలే నిన్ను ఇక్కడనుంచి మార్చేప్రయత్నంచేస్తాను. అలా జరక్కపోతే కొంత ఆలస్యంగా అయినా నువ్వు తొందరపడకు. నే నెక్కడున్నా నిన్ను గురించే శ్రద్ధతీసుకుంటాను. మార్చింది కూడా మన జిల్లాలోని ఇంకో బ్లాకుకే. కీడులో, మేలు నువ్వేమీ తొందరపడకు స్వరూపకి సీటు దొరికినందు కెంతో సంతోషిస్తున్నాను. ఈ సమయ లో యీవిషయం చెప్పాల్సి వచ్చింది. అయినా నేను ఇంతగా చెప్పాల్సిన పనిలేదనీ తెలుసు. మీ బాధ్యత లేమిటో దక్కుగా తెలిసిన పిల్లలు మీరు.

ఆయనలా చెప్పుకు పోతుంటే సునంద కళ్ళల్లో నీళ్లు సుళ్లు తిరిగుతున్నాయి. ఏదో పిరికితనం, భయం ఆవరించింది అమ్మాయికి. తలవంచుకు నిలుచున్న సునంద ముఖం కనిపించనందున ఆ అమ్మాయి భావాలేమీ అర్థం చేసుకోలేని అయన. "ఏమ్మా బాధపడుతున్నావా? ఇలా చూడు." అన్నాడు. తలెత్తిన సునంద కళ్ళలో నీళ్లు చూసి అయన ఏ తృవాత్సల్యంతో కరిగిపోయాడు.

"ఛా. అదేమిటమ్మా అయన కుర్చీలోంచి లేచివచ్చి తలమీద చెయ్యేసి "నీకేం భయం లేదమ్మా" అన్నాడు. ఆ యన కంఠంలో అనిర్వచనీయమైన ఆప్యాయత ధ్వనించింది సునంద రెండుచేతుల్లో ముఖం దాచుకుని "నేను రావటమే యీ ఆఫీసులో అడుగు పెట్టాను. వచ్చిన మొదటిరోజునుంచీ మీరు తండ్రిలా వాత్సల్యం చూపారు. లోగడఉన్న ప్రసిడెంట్‌కూడా ఎంతో సహృదయుడుగా మసిషి. అప్పిటికన్నా మీరు ఉన్నారనే ధైర్యంతో ఏపనినోనైనా ముందుకు సాగేదాన్ని. అలాంటి దింకోకరోట ఎలామసలాలో ఏమిటో .. సునంద గొంతు పూడుకుపోయింది దుఃఖంతో.

"పరవాలే దమ్మా తడుపుకొన్న దావిని. అంతపిరికి పడతావేం? ఎక్కడో నూటికొక్క రుంటారు. మన ప్రసిడెంట్‌లాంటి వాళ్లు అంతేగాని అందరూ అలాంటివాళ్ళే తటస్థపడతారా? అయినా నువ్వు ఇక్కడ ఎక్కువ రోజులుండవమ్మా... అయనమాట ముగియక ముందే ఫ్యూన్... సార్...ఏ...ఏ...గారు వస్తున్నారు. అన్నాడు కరెన్ కొంచెం జరిపి.

రమ్మను...అయన వెళ్లి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. సునంద తన్నుకు కొంగుతో కళ్ళు తుడుచుకుని "టేబిర్ మీదమన్న పైల్ వంక చూస్తూ కూచుంది... .....

రాధాకృష్ణరావుగారు వెళ్లి పదిహేను రోజులయ్యింది. సునందలైలా కాంప్ వేనుకు తిరుగుతోంది కాని ఆఫీస్‌లో పుడటం లేదు కొత్త వి. డి. ఓ కూడా దాలా మర్యాద మనిషే ననిపించింది. కాని ఏమి మనశెదుకుదాకా నానేదోనేను. అను కోవట తో కొంత ధైర్యంగా ఉన్నా ప్రసిడెంట్ ఎర్రటికళ్ళుతనని నలభైవర్షాల శల్య పరీక్షచేస్తున్నప్పుడు మాత్రం ఒళ్ళు ఉడికిపోతుంది. ఒకవైపు ఎప్పుడేం జరుగుతుందోనే భయం ఒకరోజు కమిటీ మీటింగు జరిగింది. మీటింగ్ అయ్యాక కొత్త వి. డి. ఓ. అన్నాడు సభ్యులతో - మన సునందాదేవిగారికి మన బ్లాక్‌నుంచి ట్రాన్స్‌ఫర్ అయ్యింది. ఇది చదకు ఇక్కడున్న వి డి ఓ. గారి బ్లాక్‌కే వేశారు. ప్రొదున్నే వెళ్ళిరావేర్ పనిం దాడు ఆర్డర్. మరి మీ అభిప్రాయంఏమిటో... అడిగా డాయన యావాలానంగా సభ్యుల్ని. సునంద ముఖం కళకళలాడింది క్షణం.

సభ్యుల్లో ఒకరిద్దరు అదోవిధంగా చూశారు సునంద వైపు.

ప్రసిడెంట్ కోరగా సునందవైపు చూస్తూ-

"పాపం యామె అంటే అయినకి దాలా ఇష్టం. అడుకని వెంటనే తని దగరకి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించుకున్నట్టుంది" అతని వ్యంగానికి సునంద తీక్షణంగా చూస్తూ.

"అవును, నేనంటే అయనకి దాలా ఇష్టం. అది మీబోటివారికి అర్థంకాదు అనేసి కనీసం వి.డి.ఓ.కి నమస్కారం చెప్పకుండానే చకాలున వెళ్లి పోయింది.

ప్రసిడెంట్ ఉషారుగా నవ్వుకుని. "అయితే ఒక మాట చూడాలి" అనుకున్నారు మనస్సులో మర్నాడు వి. డి. ఓ. పిలిచి చెప్పాడు. "సునందాదేవి" మీరు వెళ్ళిపోమెకోవట వీరైనంతవరకూ వద్దు. పూర్తి చేసి వెళ్ళండి. రెండు మూడుపోస్టుల మిషన్ సేంబర్స్ దాలా వాడిన్ పెట్టే ప్రపోజల్స్ ఇన్నాయి లావు ది. వాటివంతైనా ఏర్పాటుచెయ్యండి. లేకపోతే మరీఆలస్య మవుతుంది. మీరు వెళ్ళ ఇంకోఆమెవచ్చి ఈ పనిలేకపోతే అన్నీ తెలుసుకోవటం అదీ పెద్ద గొడవ. ఈలోపల గ్రామసర్పంచ్‌ల మీటింగ్స్‌లో వ్రశ్నలవర్షం కురిసిస్తారు... అంటూ ఎంతోమర్యాదగా గౌరవంగా చెప్పటంవల్ల సునంద అ వనుల్లో మునిగిపోయి ది.

అరోజు సమితి ప్రసిడెంట్‌గారి గ్రామంలో మిషన్ సెంటర్ ఓపెనింగ్ చెయ్యాలి. మీరు బస్సులో వెళ్ళండి నేనూ ప్రసిడెంట్‌గారూ మిషన్ తీసుకు జీప్‌లో వస్తామన్నాడు " వి. డి. ఓ. రమ్మనాడు ... అనుకుంది సునంద పేపికను తీసుకు పొద్దున్నే వదింటికి బయలుదేరేన సునంద ఓంటి గంటకి అవూరు చేరుకుని, మహిళా మండలికి వెళ్ళ నరికి అక్కడ ఒక్క పురుగైనా లేదు. తను నిన్ననే గ్రామపే ఎకకు కబురు చేసింది. రెండుగంటల్లోపల వస్తామని కాస్త అక్కడి ఏర్పాట్లుచూడమని. ఏంమనుషులో ఏమిటో అడిగింది చెయ్యకపోతే చెయ్యలేదని గోలపెడతారు. తీరా అ పని మొదలుపెట్టే సమయానికి శ్రద్ధచూపించరు. మనసులోనే వినుక్కుని పేపికను మహిళామండలి ప్రెసిడెంట్‌నే పిలిచిరమ్మని పని అనుగుమీద కూచుంది. పదినిముషాల్లో ప్రెసిడెంట్ గ్రామ పేపికా, ఇంకా సదుగురయిదుగురు స్త్రీలూ వచ్చారు. ప్రెసిడెంట్ తలుపు తాళంతీసి.

"అన్ని ఏర్పాట్లు చేసేశామండీ ఎలాస్త్రీ మీరొచ్చేసరికి అలస్యమవుతుందని అందర్నీ పిలిపించలేదు, రండి లోపలికి మా ఏర్పాట్లు బాగున్నయ్యా చూడండి" అంది.

సునంద లోపలికెళ్ళింది. ఇదివరకెప్పుడు వచ్చినా పాపం. బూజు తో చిందర వందరగావుండే ఇప్పుడక్కడ ఊడ్చిదావటంవలనేమో శుభ్రంగా వుండటమే కాక గోడలకి గాంధీజీ నెహ్రూ సుభాస్‌చంద్రుల పొటోలు తగిలించారు టేబిల్‌మీద ఫ్లవర్ వేజ్‌లో ఎర్ర గన్నేరు గుత్తులు నెత్తురు ముద్దల్లా అలంకరించారు సాంబ్రాణి కడ్డీల వాసనతో హాలు గుబాళింపోతోంది.

... మెసీ...మెసీ...థాంక్యండీ...ఇంత దక్కనివి ఏర్పాట్లు చేసినందుకు అంది సునంద ఆ మాటలో ప్రసిడెంట్ ముఖం తెల్లకబుదవలనిచ్చుకుంది. అంతా కబుర్లలో పడ్డారు. దాల సేపటికి చేతి వాచీ వంక చూసుకున్న సునంద.

అరె మూడు గంటలు దాటేంది. వి. డి. ఓ గారు ప్రసిడెంట్‌గారు ఇంకా రాలేదే...అంది

మీ సమితి వాళ్ళు ప్రైమరీకే వచ్చి పని చేస్తే మీ మనత ఏమిటండీ ... ఎగతాళిగా అంది అందులో ఒకామె. "పరవా లేదులెండి యీ రోజు తొమ్మిది గంటలయినా కూచుంటాను. మేం ఏది కావాలన్నా ఎప్పుడూ వాయిదా పడేసి. యీసారి మా గ్రామ ప్రసిడెంట్ సమితి ప్రసిడెంట్ అ య్యా రు గా అందుకే ఏదో కాస్త మాకోర్కెలు తీరేలా వుంది...మర్యాదగాఅత్తి పొదిపిందింకొకామె

"మన గవర్నమెంటే ఇవ్వాళ చెప్పేది. పదేళ్ళక్కూడా అవులు జరవరే సామం పీళ్ళు మాత్రం కొండమైన అ వస్తతి చూసిందకపోతే పీళ్ళవసువు నష్టం కదుద్రా... ఇంకో రాజీయ పరిశీలకురాలి విమర్శ...

"సునంద మహాసంగా వుడటం ముఖం చిన్నవుచ్చుకోవటం చూసి ప్రసిడెంట్" అన్నాడు.

"పాపం అమెనెత్తి పొదిది ఏంలాభం బస్సు కైనా అమె చెప్పినట్టూ వద్దారు. అవస్తపడుతూ మన ప్రసిడెంటేదీ ఆఫీసరేదీ అలవ్యవహారిస్తాని. సునంద అమెవైపు కృతజ్ఞతగా చూసింది.' మీరైనా తెలుసుకో గలిగారన్నట్టు నాలుగ్గంటలు దాటింది. సునంద గుండెల్లోరాయి వడ్డది. ఇక్కడ నుంచి చివరి బస్సు అయిదు గంటలకి.

అబస్సు పోయిందంటే అర్రాత్రి అక్కడే వుండిపోవల్సివస్తుందో జీప్‌లో వెళ్ళటానికి వీలవుతుందో యీ ఆలోచనలతోనిముష మొక యుగంలావుంది సునందకి.

అచ్చిరంగా అయిదుగంటలు దాటింతర్వాత దాకిట్లో జీప్ ఆగింది అంతా బెంబేలా ఒక్కసారి ఇవతలకొచ్చారు. జీప్‌లోనుంచి ప్రసిడెంట్ డ్రైవర్ ఇద్దరేదిగారు బెదురుగా చూసిన సునందనుచూసి అదోవిధమైన ఎజయగర్వంతో నవ్వాడు ప్రసిడెంట్. అంతలోనే తన్నవ మనసు జిదదపడ్డుకుని ముఖంలోని తీవ్రతని గంభీరంగా మార్చుకు.. రండి-రండి-మీకోసమే వెయిటిస్తున్నాము. వి. డి. ఓ.గారు రాలేదేమిటి వారు ప్రారంభిస్తానన్నారే.. అంది.

అంతసేపు అతనాళ్ళలో తను ఒక్కడే పురుషుడు. వాళ్ళు తనని గొప్పగా చేశారు. వాళ్ళ చూపులన్నీ తనవైపే ఉంటాయనే ఊహ రాగానే ప్రసిడెంట్ ఎక్కడకేసి తీసి వచ్చింది. దర్జాగా కాలర్ వద్దుకుంటూ మహారాజ హుందాతో లోపలికొచ్చారు. అతని ఆ వాలకం దాలాసేపు ఆడవాళ్ళకి నవ్వు తెప్పించింది. ఆ ముఖం అందరికీ తెలిసిన ముఖమే పదవి కొత్తగాని, పరిదయం పాతేగా మరి. అదర్పానికి నోట్లో కొంగుటు చుకు దాలామంది పక్కంతిరిగి నవ్వుకున్నారు. అతర్వాత ప్రసిడెంట్ తమగ్రామంగురించిమాట్లాడుకొన్నంసేపు దాలా సంతోషిస్తున్నామంటూ..."తద బరుకూ నాలుగు మాటలు మాట్లాడాడు. తద నంతరం మహిళామండలి ప్రసిడెంట్...టీ .. ఏర్పాటు చేయించింది. ఆడవాళ్ళంతా ఎవరి దారినవాళ్లు వెళ్ళిపోతున్నారు. దాదాపుఆరున్నర అయ్యి ది. జీప్‌లో పేపికను తోడుతీసుకు వెళ్ళా మనుకుంది. సునంద చీకటిపడ్డా పర్యా లేదనుకుని.

"మీరిక్కడే వుండాలి గదా? నేనుపేపికను తీసుకువెళ్ళి పోతాను జీప్‌లో .. అనిసునంద.

"అబ్బే యీ పూట మీరింకో మెడతారు లెండి. ఇక్కడేవుండి పొద్దున్నే వెళ్ళొచ్చు"... అన్నాడు నవ్వుతూ.

"అనుకున్నంతా అయ్యింది. ఏమైనా యీ పూట ఇంటికెళ్ళిపోవాలి" అనుకుని.

"లేదండీ